

Gyllene läge för företag att investera

19.02.2021

Pandemin för med sig många problem, men det uppstår också nya möjligheter för åländska företag att växa. Med tillgång till EIF-garanterade lån, kunskap om i princip alla branscher, ett stort team och en vilja att göra sitt yttersta för att få satsningar att lyckas vill Ålandsbankens företagsavdelning bidra till att få fart på den åländska tillväxten.

Tillväxt och innovation kan låta abstrakt, men egentligen finns det få saker som är så konkreta som när företag växer och förnyas sig. För det som skapar framtidens arbetsplatser är jordnära saker som när företag investerar för att minska sina utsläpp, digitaliserar sin verksamhet, etablerar sig på nya marknader, köper upp konkurrenter eller byter ut gamla maskiner mot nya. Det är när företag investerar i att bredda sitt utbud, höja kvaliteten på sina produkter eller utöka sitt team med människor som bidrar med engagemang, idéer, kunskaper och en massa annat som gör att hjulen snurrar både fortare och i nya spår.

Johnny Rosenholm säger att ett framgångsrikt Ab Åland som erbjuder attraktiva arbetsplatser åt kommande generationer är en hjärtefråga för alla som jobbar på avdelningen för företagstjänster hos Ålandsbanken.

- Det här är viktigt på riktigt, att företagen investerar i sin verksamhet och att vi tillsammans skapar ett framgångsrikt Ab Åland så att nästa generation kan få intressanta jobb.

Det är dessutom bra tajming för många företag att investera nu. Det är ofta billigare att investera under tider med svag ekonomi, pandemin gör att den redan snabba tekniska utvecklingen går ännu fortare och den yngre generationen ålänningar som nu kommer ut på arbetsmarknaden har en digital kompetens som vi äldre bara kan drömma om. Tack vare att Ålandsbanken erbjuder lån med garantier från Europeiska investeringsfonden finns det dessutom en finansieringsform som är skräddarsydd för den här typen av satsningar.

Solveig Saine, finansieringsdirektör på Ålandsbanken, säger att det finns en missuppfattning att enbart renodlade innovationsföretag kan få tillgång till de förmånliga lånen med EIF-garanti.

- Många företag kan göra investeringar som uppfyller EIF-kriterierna, det behöver inte röra sig om renodlade innovationsföretag. Vi kan ge många exempel på sådana investeringar. Dessutom är företagen bättre än oss på att komma på idéer, så det är egentligen bara deras kreativitet som sätter gränsen för vad lånen med EIF-garanti kan användas till.

- Ja, det viktiga är att företagen kommer till oss med idéerna. Sedan fixar vi all administration samt ordnar kapitalet och att EIF står för halva säkerheten om kraven och den sedvanliga kreditprövningen uppfylls, säger Johnny.

Investeringar som täcks av EIF-garanti

Vilka investeringar kan då kvalificera sig för lån med EIF-garanti? Bland annat investeringar som leder till lägre utsläpp eller kostnader.

- Solpaneler och vindkraft är givna exempel, men det kan också vara investeringar i bättre rening, lägre energiförbrukning i fastigheter genom mindre fönster, cirkulationspumpar och bättre isolering. Det här är ju satsningar som leder till lägre utsläpp, sänkta kostnader och att värdet på företagets fastighet höjs. Du kan också investera i nya maskiner, till exempel lyftkranar, avverkningsmaskiner, industriella anläggningar, som är mer miljöeffektiva och klarar större volymer. Tack vare det ekonomiska läget är det billigare att göra den här typen av satsningar nu, att investera när ekonomin är överhettad är dyrt, säger Johnny.

Men med tanke på att vi lever i en tjänstebaserad, digital ekonomi är inte längre investeringar i hårdvara det självklara sättet för företag att växa och utvecklas. Att bli större, bättre och mera lönsam handlar idag minst lika mycket om att våga investera i kunnig personal, en större försäljningsorganisation, nya digitala försäljningskanaler, marknadsföring, bättre kundupplevelser och inte minst att skaffa sig ett tillräckligt stort rörelsekapital för att kunna växa.

- Många företag är villiga att ta ett lån för att investera i byggnader eller maskiner, men det är inte lika självklart att låna för en investering i personalen, marknadsföring på en exportmarknad eller i sitt rörelsekapital. Om du inte har ett tillräckligt rörelsekapital kan du inte rekrytera den nyckelkompetens du behöver för att växa. Men det krävs en hel del mod för att göra det här - att du vågar tro på att din idé är bra och att du är uthållig i väntan på att framgången skall komma, säger Johnny.

Just mod är en nyckel till att kunna ta sig ur krisen och skapa framtidens tillväxt. Turismföretagen måste till exempel våga tro att restriktionerna skapar ett uppdämt behov av att semestra på Åland. De behöver ha modet att satsa på att uppgradera sina anläggningar och skapa bättre kundupplevelser genom fler digitala lösningar nu, när pandemin skapat en ofrivillig paus i verksamheten för många.

- Det finns ett underliggande investeringsbehov inom landturismen. Jag tror att pandemin får många företag att fundera kring sin verksamhet - vad de erbjuder och vilken standard framtidens kunder förväntar sig. Det finns mycket som är bra på Åland, men inom vissa delar av landturismen släpar standarden efter, säger Rasmus Karlsson, finansieringsdirektör på Ålandsbanken.

Digitalisera mera

Ett annat område som Åland behöver utveckla är digitaliseringen, och även här är lånen med EIF-garanti ett bra verktyg för att få fart på nödvändiga satsningar.

- Det går alltid att diskutera varför vi inte kommit längre med digitaliseringen på Åland, men det viktiga är att prata om hur vi kommer framåt. Pandemin har satt digitaliseringen på snabbspolning och idag är det betydligt svårare om du saknar en digital plattform för din verksamhet, försäljning eller dina affärsrelationer. Att digitalisera kan lätt bli en stor elefant och väldigt dyrt, men så behöver det inte vara. Det går att ta det i små steg, använda nya billiga lösningar och framför allt underlätta arbetet genom att rekrytera yngre medarbetare som har det digitala tänket och de nya idéerna med sig, säger Johnny.

Både Johnny, Solveig och Rasmus säger att förmågan att ta tillvara de ungas kunskaper är en annan nyckel för att Åland och åländska företag ska lyckas med sin digitalisering. När landskapet sponsrade unga sommarjobbare i somras tog många företag chansen att vässa sina digitala förmågor genom att ge unga en chans att visa vad de kan.

- Digitalisering gör att många företag kan ta bättre betalt för det de säljer. Så det handlar om att titta på den egna verksamheten och hur det går att skapa merförsäljning och göra det smidigare för kunden genom olika digitala lösningar. Och det är inget företagen måste bjuda sina kunder på, om det görs på ett bra sätt går det att ta extra betalt för det, säger Johnny.

- Ja, ta vara på möjligheten att det just nu går att få stöd för upp till 75 procent av lönen om man anställer någon som är arbetslös. Investera i företaget och släpp in ungdomar i verksamheten. Dom har ofta idéer om framtiden och kan vara med och utveckla företaget, säger Solveig.

Stora resurser dedikerade

Ett viktigt skäl till att Ålandsbanken anser sig kunna spela en aktiv roll i de investeringar som ska skapa framtidens åländska tillväxt är att banken satsar på sin företagsavdelning.

- Vi har tio heltidsanställda på Åland som är helt dedikerade till våra företagskunder. Det här innebär att vi kan ta snabba beslut och att vi har en hög tillgänglighet. Det gäller för dig som företagare att kontakta oss så hjälper vi dig direkt, oavsett behov. Ålandsbanken har definitivt resurser för det åländska företagandet, säger Johnny och fortsätter:

- Tack vare vår långa historia har vi också varit med från början i de flesta företagsresor. Vi har i princip erfarenhet av alla branscher och kan vara ett bra bollplank för alla företag. Vi har också en mer långsiktig syn än många andra banker. Om det inte går som företagaren tänkt är vi med och vänder på varenda sten för att få satsningen att lyckas. Att Åland ligger närmast hjärtat för Ålandsbanken behöver ingen tvivla på.

Just långsiktighet är något i synnerhet nya entreprenörer måste ha modet och tålamodet att satsa på. För investeringar som ska skapa tillväxt - oavsett om det handlar om att digitalisera, etablera sig på nya marknader eller bredda produktutbudet - kräver uthållighet och tid.

- Om vi tänker på nya företagsresor är det vanligt att tro att framgången ska komma direkt, men det handlar ofta om en resa på 10 - 15 år för att den riktigt stora framgången ska komma. Även om det förstås finns vissa undantag, säger Johnny.

6 sätt att använda EIF-lån från Ålandsbanken

1. Investera i miljöteknik för att minska företagets CO2-avtryck, till exempel genom solpaneler, energieffektivitet, avfallshantering eller vattenrening.
→ **Sänker kostnaderna och stärker bolagets hållbarhetsprofil.**
2. Skaffa modernare maskiner, arbetsredskap och hjälpmedel.
→ **Ökad produktion till samma eller lägre kostnader; lättare att locka kunnig personal.**
3. Satsa på nya marknader och affärsområden.
→ **Skapar tillväxt och ger företaget fler ben att stå på.**
4. Skaffa rörelsekapital för att kunna utöka teamet och anställa nyckelkompetens.
→ **Skapar förutsättningar för tillväxt.**
5. Uppgradera boendestandarden och skapa nya kundupplevelser.
→ **En chans för landturismen att utnyttja det stora suget efter resor och närturism som byggs upp under pandemin.**
6. Digitalisera delar av verksamheten.
→ **Ökad effektivitet, tillgänglighet, smidigare för kunderna, nya upplevelser, tillgång till värdefull data om kundernas beteenden och förväntningar på din verksamhet.**

Så hanterar du din likviditet – tips och råd från Ålandsbanken

- Ha snabb fakturering och korta betalningstider.
- Ha koll på ditt lager, det binder ofta mycket kapital.
- Var återhållsam med rutinmässiga rabatter.
- Håll koll på vilka produkter och tjänster du tjänar mest på.
- Sköt om dina mest lönsamma kunder.
- Utvärdera kontinuerligt vad du tjänar mest på att göra.

EIF-lån från Ålandsbanken

Tanken med samarbetet med Europeiska investeringsfonden (EIF) är att stödja små och medelstora företag i sin utveckling. Genom InnovFin-programmet erbjuder Ålandsbanken företagslån med lägre ränta där EIF står för halva säkerheten. De förmånliga lånen ska användas till förnyelse, men företagen behöver inte skapa innovationerna själva, utan det går utmärkt att vidareutveckla befintliga produkter, tjänster och arbetsprocesser genom teknik som finns tillgänglig på marknaden.

Europeiska investeringsfonden (EIF)

- är en del av Europeiska investeringsbanken och dess huvudsakliga uppgift är att stödja EUs små och medelstora företag att få tillgång till finansiering.

Artikeln publicerades först i Ålands Handel nr 2, 2020